

Ahhood
[Handwritten signature]

TER BESLISSING
Aan
de minister

Generale Thesaurie
Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording schriftelijke vragen van het lid Inge van Dijk (CDA) over het bericht 'MKB'ers verliezen bankrekening door strikte antiwitwasregels: 'Onacceptabele toestanden'

Aanleiding

Het lid Inge van Dijk (CDA) heeft schriftelijke vragen gesteld over het bericht 'MKB'ers verliezen bankrekening door strikte antiwitwasregels: 'Onacceptabele toestanden'.

Datum
13 mei 2024

Notanummer
2024-0000285390

Bijlagen
1. Kamerbrief

Beslispunten

- Wij adviseren u in te stemmen met de bijgevoegde beantwoording (bijlage 1). Als u instemt verzoeken wij u de aanbiedingsbrief (bijlage 1) te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een AD-artikel waarin beschreven wordt dat mkb-bedrijven veel hinder ondervinden bij de toegang tot betalingsverkeer. De oorzaak is volgens het artikel de Wwft. Het lid van Dijk vraagt voornamelijk naar hoe het komt dat ondernemers hier zo'n last van hebben en waarom het kabinet geen vaart maakt met de aanpak van witwassen.
- De kernboodschap is dat banken de Wwft niet altijd goed (genoeg) naleven. Veel banken zitten nog een hersteltraject bij DNB en dienen o.a. de risicogebaseerde aanpak te verbeteren. Die verbetering dienen zij zelf door te voeren en dat is niet zozeer gelegen in een afwijkende Nederlandse aanpak.
- De Wwft is niet de enige oorzaak van beperkte toegang tot betalingsverkeer voor zakelijke klanten. Onderzoek van DNB laat zien dat in 82% er een andere oorzaak dan de Wwft is. Daarom informeert u de Kamer rond de zomer over opties om toegang tot het betalingsverkeer te bevorderen, waaronder een basisbetaalrekening.

Vraag	Antwoord
Wat vindt u van het vijfpuntenplan van VNO-NCW? Vindt u dat er vaart gemaakt moet worden met de antiwitwasaanpak?	Dit vijfpuntenplan overlapt deels met de doelstellingen uit de beleidsagenda aanpak witwassen en de beleidsagenda aanpak witwassen. Dit geldt voor het verbod van 3.000 euro en het borgen van de toegang tot betalingsverkeer. Deze zijn het afgelopen halfjaar controversieel verklaard door de Tweede Kamer.

	<p>De andere punten zien op een algehele doelmatigere en efficiëntere witwasaanpak. U geeft aan het daarmee eens te zijn, een grote rol is daar weggelegd voor de poortwachters zelf. Zij dienen zelf verbeteringen door te voeren. De bal ligt bij hen. Vooruitkijkend komt het AML-pakket op Nederland af. De prioriteit de komende jaren ligt bij de implementatie hiervan.</p>
<p>Wat vindt u van de afwijkende aanpak van Nederland en dat als gevolg hiervan bedrijven veel vragen krijgen?</p>	<p>Het beleggen van de poortwachtersfunctie bij o.a. banken wordt internationaal gezien als de meest effectieve manier om witwassen en financieren van terrorisme te voorkomen. Onderdeel daarvan is de risicogebaseerde benadering en banken zijn verantwoordelijk voor een correcte uitvoering. De afwijking waaraan wordt gerefereerd betreft de verhouding OT/VT. Het meldsysteem in Nederland is bewust zo laagdrempelig mogelijk ingericht, om alle poortwachters zoveel mogelijk te ontlasten in het verrichten van onderzoek naar ongebruikelijke transacties. Het melden van verdachte transacties brengt extra lasten met zich mee voor poortwachters.</p>
<p>Herkent u het signaal dat MKB nauwelijks toegang krijgen tot krediet, veel administratie hebben en weinig contant geld mogen aannemen door de Wwft? En soms geen bankrekening kunnen verkrijgen?</p>	<p>U geeft aan de signalen te herkennen en dit zorgelijk te vinden. Onderzoek van DNB laat zien dat van de klanten die door een bank geweigerd worden, 18% voortkomt uit de Wwft. Het beperken van dienstverlening (zoals contant geld) gaat het wel vaker vanwege de Wwft. U geeft aan dat de beperking van contant geld moet toegesneden zijn op de individuele cliënt. Categorale uitsluiting voldoet in ieder geval niet aan het doel van de Wwft en de risicogebaseerde benadering. Bij kredietverlening speelt er bovendien meer. Er zijn meerdere factoren die hier invloed op hebben en een causaal verband tussen de Wwft en de terugloop in kredietverlening is dan ook niet direct te maken. Wat betreft bankrekeningen, geeft u aan dat u rond de zomer de Kamer informeert over de opties met voor- en nadelen om de toegang tot betalingsverkeer te borgen.</p>
<p>Wat heeft u sinds de vorige set schriftelijke vragen van 23 februari 2024 gedaan?</p>	<p>Er lopen verschillende trajecten om de risicogebaseerde aanpak van banken te verbeteren. DNB heeft op 8 mei haar Q&A en Good Practices gepubliceerd waar DNB meer aandacht besteed aan de risicogebaseerde invulling van de Wwft. DNB zal met de banken, via de NVB, in gesprek blijven over het verbeteren van de risicogebaseerde aanpak en of dit voldoende handvatten biedt. Daarnaast heeft de NVB aangekondigd dat zij in overleg met de sector zal bespreken welke stappen er genomen kunnen worden om de communicatie met cliënten te verbeteren. De NVB is daarmee bezig.</p>
<p>Deelt u de conclusie dat hoe Nederland omgaat met antiwitwaswetgeving ondoelmatig is?</p>	<p>U geeft aan die conclusie niet te delen. De FATF heeft het Nederland stelsel als robuust beoordeeld. Uiteraard zijn er verbeterpunten waar middels de beleidsagenda aanpak van witwassen aan gewerkt wordt. Maar ook hier speelt de verbetering van de risicogebaseerde aanpak een grote rol. Een meer risicogebaseerde aanpak kan ervoor zorgen dat banken klantrisico's op een adequatere en meer gebalanceerde manier inschatten en dat er geen sprake is van <i>overcompliance</i>.</p>

Communicatie

Er is in de media geregeld aandacht voor moeilijke toegang tot het betaalverkeer i.v.m. de wwft. Onder andere Radar is bezig met een uitzending (27 mei).

Politiek/bestuurlijke context

Motie Inge van Dijk en Grinwis om ervoor te zorgen dat financiële dienstverlening aan stichtingen en verenigingen laagdrempelig beschikbaar blijft.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.